

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

מותרים

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

<p>מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان</p> <p>שאלון: 014341</p> <p>עברית לערבים מותרים</p>	<p>מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات</p> <table border="1" data-bbox="768 1464 1296 1777"> <tr> <td>שנה السنة</td> <td>חודש الشهر</td> </tr> <tr> <td>מועד موعد</td> <td></td> </tr> <tr> <td>סמל ביה"ס</td> <td>מס' תעודת הזהות</td> </tr> <tr> <td>رقم المدرسة</td> <td>رقم الهوية</td> </tr> </table> <p>יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)</p>	שנה السنة	חודש الشهر	מועד موعد		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	<p>מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين</p>
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד موعد										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي

* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحية للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان. أعد الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على مواد مكتوبة أو شفوية.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم. كما لا يُسمح إدخال هواتف خلوية أو أجهزة إلكترونية أخرى إلى غرفة الامتحان. استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان. بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء.

ملاءم

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للامتحان

1. يجب التأكيد بأن تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات.
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخط يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط.
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق. الدفتر الذي يُسلم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات.
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.

نتمنى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ג, 2023
מספר השאלון: 014341

עברית: הבנה, הבעה ולשון לבתי ספר ערביים

שאלון מותאם

הוראות

- א. משך הבחינה: שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק ראשון	-	הבנת הנקרא	-	50	נקודות
פרק שני	-	הבעה: ספרות או חיבור	-	25	נקודות
פרק שלישי	-	לשון	-	25	נקודות
	-	סך הכול	-	100	נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.
- ד. הוראות מיוחדות:
- (1) יש לענות על כל השאלות **בגוף השאלון**, לפי ההוראות.
 - (2) בשאלון זה יש שלושה עמודי טיוטה: עמוד 16 הוא דף טיוטה לחיבור בלבד, ועמודים 21-22 הם דפי טיוטה לכל רישום אחר.
 - (3) בכתבת החיבור יש להתרכז בנושא, להימנע מהקדמות ארוכות, מסטיות מן הנושא ומחזרות על רעיונות.
 - (4) יש לשים לב לכתב, לכתוב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

פרק ראשון – הבנת הנקרא (50 נקודות)

קראו את המאמר שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו על פי ההוראות.

למה חשוב לישון?

פסקה א בני אדם מבליים כמעט שליש מחייהם בשינה, לרוב בשעות הלילה. גם בעלי החיים ישנים, כל מין בדרכו שלו. יש בעלי חיים שישנים בלילה, ויש שישנים ביום. פילים ישנים שתיים עד שלוש שעות ביממה, ועטלפים ישנים כעשרים שעות ביממה. גם זבובים, דגים ויתושים ישנים. אפילו דובי קוטב ישנים, ולמרבה הפלא הם ישנים אפילו אחרי שהם מתעוררים מתרדמת חורף של שישה חודשים.

פסקה ב השינה היא תהליך הכרחי. אצל בני האדם זהו תהליך הדרגתי ומחזורי, ובמהלכו שרירי הגוף מתרפים, קצב הלב וקצב הנשימה נעשים איטיים, וטמפרטורת הגוף יורדת עד לשלב השינה העמוקה, המלווה בחלומות. אומנם בשלב זה שרירי הידיים והרגליים חווים שיתוק זמני, אך המוח מתחיל לפעול כמו במצב של ערות (שאינו מצב שינה). שלב השינה העמוקה דרוש לבני האדם כדי לקום רעננים בבוקר.

פסקה ג לָשֵׁם מה בני אדם ישנים? אין תשובה ברורה על שאלה זו, אולם יש כמה השערות בנוגע למטרת השינה: כמה מן החוקרים סבורים כי השינה דרושה למוח כדי לסלק ממנו רעלים ולחדש את מאגרי האנרגיה שלו. אחרים גורסים כי השינה חיונית לתפקודה של מערכת החיסון בגוף האדם. למרות המחלוקת, דבר אחד ברור: לשינה של בני האדם יש קשר חזק למחזורי האור והחושך. גוף האדם מותאם לשנת לילה. יש בגוף האדם שעון ביולוגי המכוון אותו להיות ער בשעות האור ולישון בשעות החשכה. מחקרים מלמדים שאדם צריך לישון שבע שעות בממוצע בכל לילה כדי לשמור על בריאות תקינה. כמו כן מן המחקרים עולה כי למחסור בשינה, אפילו של שעה או שתיים ביום, יש השפעות מיידיות: מצבי רוח ירודים, קושי להתרכז בעבודה ובלימודים, תגובות איטיות וטעויות שלעיתים מסכנות חיים. מחסור בשינה לאורך זמן עלול לפגוע ביכולת של הגוף להתגונן מפני מחלות ולגרום למחלות כרוניות כגון סוכרת, יתר לחץ דם, מחלות לב, השמנה ובעיות של קשב וריכוז.

פסקה ה למרות המודעות לסכנות אלה מעטים האנשים שמצליחים לישון שבע שעות בלילה. אורח החיים המודרני מוביל את האדם לחיים שיש בהם דפוס קבוע ומתמשך של מחסור בשינה, שמשבש את התפקוד שלו בשעות הערות. הסיבות לכך מגוונות: לחצים ממקום העבודה, תרבות הביילויים וחשיפה רבה למסך הטלוויזיה ולצג המחשב והטלפון החכם גם ביום וגם בשעות הקטנות של הלילה. החשיפה למסכים לפני שינה פועלת כמו חשיפה לאור יום ופוגעת בהירדמות. כיום גם הסביבה שבה רוב בני האדם מורגלים לישון אינה מספקת תנאי שינה ראויים: היא אינה חשוכה מספיק, בגלל תאורה של מכשירים אלקטרוניים בבית, ואינה שקטה מספיק, בגלל רעשי רקע מן הרחוב.

(שימו לב: המשך המאמר בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

פסקה ו
 אצל בני הנוער המחסור בשעות שינה חמור עוד יותר כי הם זקוקים לתשע שעות שינה לפחות בכל לילה, והם בדרך כלל ישנים הרבה פחות שעות ממה שנדרש. הסיבות לכך רבות ומגוונות: דרישות מלחיצות מבית הספר, פעילויות חברתיות, מעורבות רבה ברשתות החברתיות, צפייה במסכים בשעות הלילה וקצב החיים הסוער של גיל הנעורים. המחסור בשינה מסוכן בעיקר בגיל ההתבגרות: אצל בנות 10 עד 19 ואצל בני 12 עד 21. בתקופה זו המוח נמצא בתהליך התפתחות מואץ. הוא עובר שינויים גדולים, ולשם כך הוא זקוק לשעות שינה מספיקות, אולם בני הנוער אינם מודעים להרגלי שינה בריאים וגם לא לבעיות החמורות שעלולות להתפתח בעקבות זאת כשהיו מבוגרים.

(מעובד על פי דנה יפה, "למה חשוב לישון מספיק?", מכון דוידסון, אוחזר מן האתר davidson.weizmann.ac.il; ועל פי דר אבירם, "חשיבות השינה בגיל ההתבגרות", אוחזר מן האתר pijamaz.co.il)

שימו לב: השאלות מתחילות בעמוד הבא.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

ענו על כל השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

השאלות

ענו על כל השאלות 1-6, על פי המאמר.

שימו לב: העתקה של משפטים מיותרים מן המאמר תגרום להפחתת נקודות.

1. נושא המאמר הוא הרגלי השינה של בני האדם.

לשם מה מפורטים בפסקה א גם הרגלי השינה של בעלי החיים?

הקיפו את התשובה הנכונה. (8 נקודות)

– ללמד אותנו שהרגלי השינה של בני האדם ושל בעלי החיים דומים.

– ללמד אותנו שגם בני האדם וגם בעלי החיים ישנים רק בלילות.

– ללמד אותנו שהרגלי השינה של בני האדם ושל בעלי החיים שונים אלה מאלה.

– ללמד אותנו שלא רק בני האדם צריכים לישון.

2. מהי מטרת השינה?

השלימו את המשפטים שלפניכם על פי פסקה ג. (7 נקודות)

על פי פסקה ג, על השאלה מהי מטרת השינה _____

עם זאת יש שתי _____: על פי הראשונה, המוח _____

כדי _____ וכדי _____

על פי השנייה, מערכת החיסון בגוף האדם _____ מפני ש _____

(שימו לב: המשך השאלות בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

3. בפסקה ה (שורות 2–3) כתוב: "אורח החיים המודרני מוביל את האדם לחיים שיש בהם דפוס קבוע ומתמשך של מחסור בשעות שינה".

– הביאו מן המאמר שני מאפיינים של אורח החיים המודרני, המובילים למחסור בשינה גם אצל מבוגרים וגם אצל בני נוער.

מאפיין 1:

מאפיין 2:

– הסבירו מדוע הפגיעה בבני נוער קשה יותר מן הפגיעה במבוגרים.

הסבר:

(5 נקודות)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

4. לפניכם קטע קצר. קראו אותו, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו (לכל סעיף – 5 נקודות).

שינה טובה ואיכותית היא רכיב בלתי נפרד מאורח חיים בריא ומאוזן, והיא נחוצה לבני האדם. מי לא אוהב לישון הרבה? כולנו אוהבים לישון כמה שיותר. שינה היא דבר מפנק בכל עונות השנה, ובעיקר כשגשום וחורפי, כשהכי נוח ונעים להתכרבל במשך שעות במיטה. אולם מתברר ששינה ארוכה מדי אינה בריאה, ואפילו עלולה להיות מסוכנת לאדם. אנשים שישנים 12 שעות בלילה מרגישים עייפות יתר, ולמעשה מבלים כמחצית מן החיים שלהם בשינה.

מחקר שנערך במשך שש שנים בקנדה בדק מה קורה לאנשים שישנים יותר מדי. מן המחקר עולה כי 25 אחוז מן הנבדקים עלו בשש שנות הבדיקה כחמישה קילוגרמים במשקלם. כמו כן הוא מצא שהסיכון להשמנת יתר עלה ב־25 אחוז. עודף שינה הוא אחד מגורמי הסיכון למחלות קשות שונות, כמו סוכרת, יתר לחץ דם ומחלות לב וכלי דם.

(מעובד על פי שרון ינובסקי קפלן, "איך שינה ארוכה מדי עלולה להזיק לכם?",
אוחזר מן האתר goodnutrition.co.il)

א. מהי הטענה העיקרית בקטע הקצר?

הקיפו את התשובה הנכונה.

- מחסור בשעות שינה מסוכן לבריאות האדם.
- ריבוי שעות שינה חשוב לבריאות האדם.
- קיצור שעות השינה חשוב לבריאות האדם.
- עודף בשעות שינה מסוכן לבריאות האדם.

ב. מהי המסקנה העולה גם מן המאמר וגם מן הקטע הקצר בנוגע לשעות שינה?

עברית: הבנה, הבעה ולישון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

5. ענו על שני הסעיפים א-ב (לכל סעיף – 5 נקודות).

א. בשורה האחרונה בפסקה ג במאמר כתוב: "יש בגוף האדם **שעון ביולוגי** המכוון אותו להיות ער בשעות האור ולישון בשעות החשכה".
למה הכוונה בצירוף "שעון ביולוגי" במשפט זה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

— שעון פנימי שיש לכל אדם — שעון יד המונה את הדקות
— שעון שמודד צעדים — סטופר – שעון שמודד ביצועים בתחום הספורט

ב. "הוא עובר שינויים גדולים, **ולשם כך** הוא זקוק לשעות שינה מספיקות".
(שורות 6-7 בפסקה ו במאמר)

למה הכוונה בצירוף "לשם כך" במשפט זה?
הקיפו את התשובה הנכונה.

— כדי להקטין את מספר שעות השינה
— כדי לעמוד בשינויים
— כדי לישון היטב בלילה
— כדי להיות מודעים להרגלי שינה בריאים

ענו על שאלה 6. (10 נקודות)

6. שאלת דעה אישית

במחקר בריטי נטען כי בני הנוער סובלים ממחסור בשעות שינה במהלך השבוע בשל השעה המוקדמת שבה הלימודים מתחילים.
הביעו את דעתכם בנוגע לטענה זו, נמקו את דעתכם, והביאו דוגמאות לדבריכם.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

פרק שני – הבעה: ספרות או חיבור (25 נקודות)

בפרק זה ענו על שאלה אחת: שאלה 7 או שאלה 8.

7. סיפור קצר (25 נקודות)

לפניכם קטע מן הסיפור הקצר **פחד ואובדן** מאת רונית לוינגר קוריאל עובדיה. קראו את הקטע, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.

פחד ואובדן / רונית לוינגר קוריאל עובדיה

אני לא מסוגלת להעלות את השם של החרק הזה על דל שפתיי, וקשה לי גם לכתוב את שמו. הפעם הראשונה שראיתי אותו הייתה מספר חודשים לאחר שאימי מתה בלידה של אחי הקטן כשהייתי בת שתיים עשרה. סבתא, אימו של אבא, באה לגור בביתנו עם דודתי הנכה. האור הזהוב והחם שריחף בבית ילדותי הפך לערפל שהותיר דמעות עכורות בכל פינה. בתחילה היו דודותיי מגיעות כל שבוע לעזור לסבתא לנקות, לכבס ולגהץ. הן ניסו לרתום אותי ואת אחי, אחותי הגדולה ממני בשנה. אך לאט־לאט גם הן התעייפו וחדלו להגיע. אנחנו הגדולות שטפנו כלים והסתפקנו בתורנות ניקיון בחדר שלנו. בנוסף דאגנו לאחיות הקטנות. אתי טיפלה בדפנה בת התשע, ואני במיכל בת השש. הערנו אותן בבוקר, הכנו להן ארוחה קלה וכריך, ויצאנו ביחד לבית הספר. בצוהריים ישבנו איתן על שיעורי הבית. לפני השינה החזקתי את כף ידה של מיכלי ביד אחת ושל דפנה ביד השנייה וסיפרתי להן סיפורים עד שנרדמו. לא יכולנו לטפל גם באחי הקטן; הוא נלקח מאיתנו לבית דודתי ובקושי ראינו אותו. החברות הטובות נעלמו, והעצב היה לאורח קבוע. הבית המבריק וריח האקונומיקה דהו במהירות. הכיריים שינו את צבען, הסירים המצוחצחים, גאוותה של אימא, נעשו לדביקים ושחורים.

(רונית לוינגר קוריאל עובדיה, "פחד ואובדן", פנים אחרות, הוצאת אוריון, 2021, עמ' 116)

(שימו לב: סעיפי השאלה בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

א. (1) בקטע שקראתם המספרת מתארת בכאב את ההשפעות הקשות של מות האם

על חייה:

– הטיפול בבית ובאחיותיה

– התפצלות המשפחה

– הבדידות החברתית

– הלכלוך והזוהמה שהצטברו בכל פינות הבית

הביאו מן הקטע דוגמה אחת לכל אחת מן ההשפעות שהמספרת מתארת.

(7 נקודות)

(2) לפניכם ציטוט מן הקטע. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו.

אני לא מסוגלת להעלות את השם של החרק הזה על דל שפתיי, וקשה לי גם

לכתוב את שמו. הפעם הראשונה שראיתי אותו הייתה מספר חודשים לאחר

שאימי מתה בלידה של אחי הקטן כשהייתי בת שתיים עשרה.

הסבירו את הקשר בין השינויים הטרגיים בחיי המספרת ובין הפחד שהיא החלה

לפתח מפני חרקים זמן קצר אחרי מות אימה. (8 נקודות)

(שימו לב: סעיף ב בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

שימו לב:
המשך השאלון בעמוד הבא.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

אם לא עניתם על שאלה 7, ענו על שאלה 8.

8. חיבור (25 נקודות)

לפניכם שני נושאים לחיבור, א-ב. בחרו באחד מהם, וענו על מטלת הכתיבה שאחריו.

א. תאונות דרכים

על פי מחקר של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים שנערך בחודש אוגוסט 2020, נהגים מן המגזר הערבי מעורבים בתאונות קשות בין כלי רכב פרטיים פי שניים מנהגים מן המגזר היהודי. בתאונות אלה מעורבים בעיקר נהגים צעירים וחסרי ניסיון בשל נטייתם לקבל עליהם סיכונים.

כתבו חיבור בהיקף של 12–15 שורות. בחיבור תארו את התופעה, דונו בסיבות לתופעה, והציעו דרכים לצמצם אותה. הביאו דוגמאות לביסוס דבריכם.

ב. למידה מכישלונות ומטעויות

קשה לבני אדם להתמודד עם טעויות ועם חוויות של כישלון, מפני שהן מעוררות בהם תחושות קשות שעלולות לעכב את התקדמותם בחיים ולמנוע מהם להשיג הישגים גבוהים. אף על פי כן ללמידה מכישלונות ומטעויות יש חשיבות רבה בדרך להצלחה בחיים.

כתבו חיבור בהיקף של 12–15 שורות. בחיבור הציגו את הסיבות לקשיים הכרוכים בלמידה מכישלונות ומטעויות. הציעו דרכים להתמודד עם התחושות הקשות ולהפוך אותן לאתגר שלדעתכם יגרום לאדם להתקדם ולהצליח. הביאו דוגמאות לדבריכם.

שימו לב: כתבו את החיבור בעמוד הבא (תוכלו להשתמש בעמוד 16 לכתיבת טיוטה).

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

פרק שלישי – לשון (25 נקודות)

חלק א – הפועל (10 נקודות)

ענו על שאלה 9.

9. לפניכם חמישה משפטים א-ה, ובכל אחד מהם יש פועל מודגש. לכל אחד מן הפעלים המודגשים מכוונים שני סעיפים, (1)–(2). כתבו בשורה הריקה בכל סעיף את התשובה, על פי ההוראות (לכל סעיף – נקודה אחת).

פעלים בבניינים פֻעַל, פִּעַל, הִפְעִיל, הִפְעִיל, פועל, הופעל; וכן פעלים בבניין נפעל בעתיד, בציווי ובצורת שם הפועל, לדוגמה: תיכנס, היכנס, להיכנס.

א. המוכר יחשב (יִחְשַׁב) את מחיר המוצר ברגע שאגיע לקופה.

(1) השורש של הפועל יחשב הוא _____.

(2) הבניין של הפועל יחשב הוא _____.

ב. המשטרה שחררה שלושה כלבים שהוחזקו (הֻחְזְקוּ) בתנאים קשים.

(1) השורש של הפועל הוחזקו הוא _____.

(2) הבניין של הפועל הוחזקו הוא _____.

ג. הנאשמים טענו בבית המשפט כי אינם מעורבים (מְעֹרְבִים) בשוד הבנק.

(1) השורש של הפועל מעורבים הוא _____.

(2) הבניין של הפועל מעורבים הוא _____.

ד. לפעמים צריך להימנע (לְהִמָּנַע) מהתערבות בעניינים של אחרים.

(1) השורש של הפועל להימנע הוא _____.

(2) הבניין של הפועל להימנע הוא _____.

ה. אנשים שאינם ישנים מספיק שעות בלילה מסתכנים (מְסַתְּכָנִים) בפגיעה בבריאותם.

(1) השורש של הפועל מסתכנים הוא _____.

(2) הבניין של הפועל מסתכנים הוא _____.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

חלק ב – שם העצם (5 נקודות)

ענו על שלוש השאלות 10–12.

10. לפניכם קטע ובו שש מילים מודגשות. קראו אותן, וענו על השאלה שאחריו.

חוקרים משערים שלשינה חשיבות (חִשְׁיִבוּת) רבה לגוף האדם, וכי היא מאפשרת, בין השאר, חידוש של מאגרי האנרגייה (אֶנְרְגִיָה) של המוח.

הם גם סבורים כי מחסור (מְחִסוֹר) בשעות שינה עלול לפגוע בבריאות האדם. הם טוענים כי למחסור בשעות שינה יש סיבות מגוונות, למשל בילויים או חשיפה רבה למסכים, המונעת הירדמות (הִרְדָּמוֹת).

לטענתם, שינה היא תהליך הכרחי, הדרגתי (הִדְרָגָתִי) ומחזורי, ובמהלכו שרירי הגוף מתרפים, קצב הלב וקצב הנשימה נעשים איטיים, והטמפרטורה (טֶמְפֶּרְטוּרָה) של הגוף יורדת עד שהגוף מגיע לשלב השינה העמוקה, המלווה בחלומות.

מיינו בטבלה שלפניכם את שש המילים המודגשות בקטע.

(לכל מילה – חצי נקודה; סך הכול – 3 נקודות)

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי	שאילה מלעז

11. לפניכם ארבע מילים.

מהו השורש המשותף למילים אלה? (נקודה אחת)

הזעקה (הִזְעָקָה), מזדעקות (מִזְדַּעְקוֹת),

זועקים (זוֹעְקִים), נזעקים (נִזְעָקִים)

השורש המשותף: _____

12. ענו על שני הסעיפים א–ב. (נקודה אחת)

א. לפניכם צירוף של שם ותוארו. כתבו אותו בצורת הרבים.

קיר חשוף _____

ב. לפניכם צירוף סמיכות. כתבו אותו בצורת הרבים.

טופס בחינה _____

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

חלק ג – שם המספר (4 נקודות)

ענו על שאלה 13 (לכל תשובה נכונה – נקודה אחת).

13. לפניכם ארבעה משפטים (1)–(4). בכל משפט הקיפו את הצורה הנכונה של שם המספר.

(1) הבריאות של ילדים בני **שנים עשר / שתיים עשרה** עד 21 עלולה להיפגע בגלל מחסור בשעות שינה.

(2) מחקר אוסטרלי שארך **שמונה עשר / שמונה עשרה** חודשים בדק את ההשפעות של מחסור בשעות שינה על בריאות האדם.

(3) במאמר במרשתת פירוטו **עשרים ושלושה / עשרים ושלוש** סכנות לבריאות האדם בשל מחסור בשעות שינה.

(4) יצאנו לחופשה משפחתית של **שבעה / שבע** לילות בבית מלון בטורקיה.

(שימו לב: המשך השאלון בעמוד הבא.)

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ג, מס' 014341

חלק ד – מילות קישור (6 נקודות)

ענו על שאלה 14.

14. לפניכם שלושה סעיפים. בסעיפים א–ב הקיפו את מילת הקישור המתאימה למשפט.

בסעיף ג הקיפו את מילת הקישור שיכולה להחליף את מילת הקישור המסומנת בקו במשפט.

(לכל סעיף – 2 נקודות)

א. בני אדם מודעים לסכנות במחסור בשעות _____ (בגלל, מכיוון ש, אף על פי ש, יתרה מזאת)

שינה, מעטים מהם מצליחים לישון מספיק שעות בלילה.

ב. חשוב שאנשים יישנו _____ לאפשר לגופם לתפקד במהלך היום. (כדי, כמו כן, מכיוון ש, מפני ש)

ג. בני נוער עסוקים בלימודים ובפעילויות חברתיות, בשל כך מספר השעות שהם ישנים קטן מן הדרוש להם.

לפניכם רשימה של מילות קישור. בחרו מן הרשימה מילת קישור אחת שיכולה להחליף

את מילת הקישור המסומנת בקו במשפט, והקיפו אותה.

– כמו

– לכן

– ואילו

– אם

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"